

הלימודים החוץ-אקדמיים

הלימודים החוץ-אקדמיים של האוניברסיטה הפתוחה כוללים שלוש זרועות: בית הספר לטכנולוגיה, היחידה לקידום מקצועי של עובדי הוראה ומערך לימודי החוץ (מעל"ה).

- מחזורים ב רג של עובדי חברת חשמל הלומדים לתואר הנדסאי חשמל בבי"ס לטכנולוגיה סיימו את לימודיהם.

בית הספר לטכנולוגיה

בית הספר לטכנולוגיה של האוניברסיטה הפתוחה בניהולו של ישראל זילברשטיין מכשיר הנדסאים וטכנאים בתחומים אלה: אלקטרוניקה, הנדסת תוכנה, חשמל, תעשייה וניהול. בית הספר גם מפעיל מכינה טכנולוגית ולימודי הנדסאים במתכונת מיוחדת המותאמת לציבור החרדי.

הכשרה טכנולוגית במגזר החרדי

התכנית האסטרטגית של האו"פ לחומש הקרוב הגדירה יעד של "פריצה לקהלים חדשים – המגזר החרדי", ובהתאם לה תוכנן שיווק מסיבי באמצעות כלי התקשורת המתאימים למגזר החרדי ופתיחת מרכזי לימוד חדשים בריכוזי האוכלוסייה החרדית. השנה נפתחה לראשונה בבית הספר לטכנולוגיה מכינה טכנולוגית להנדסאים לגברים חרדים ונרשמו 98 איש. הלימודים התקיימו בארבעה מרכזי אוכלוסייה חרדית בארץ: אלעד, בני ברק, אשדוד וירושלים. בין הלומדים קבוצה של 17 חיילים משח"ר (שירות חרדים בצבא).

במספר הלומדים החרדים בבית הספר לטכנולוגיה בתכניות שבהן מממנים משרדי הממשלה או קרנות את שכר הלימוד, לפחות חלקית, חל גידול ניכר מ-23 הרשמות בתש"ע ל-135 בתשע"א.

פעילויות וקורסים חדשים

- השנה עודכנו הקורס "הסביבה ההתנסותית" והמעבדה לקורסי "מיקרו מחשבים" ו"מערכות מחשבים" במגמת הנדסאי אלקטרוניקה והותאמו להם חומרי לימוד חדשים. השנה גם יצאו לאור ספר הלימוד למגמת הנדסאי חשמל "אלקטרוניקת הספק פרק א" ושני ספרי לימוד במדעי המחשב לתיכון, "תכנות בשפת C שארפ" ו"תכנות בשפת Java".
- בית הספר לטכנולוגיה (יחד עם מט"ח) השלים השנה את חומרי הלימוד בשלושה מיזמי מל"מ (המרכז הישראלי להוראת הטכנולוגיה והמדעים ע"ש עמוס דה שליט) לתיכון במגמת אלקטרוניקה – ספר ניסויים ומדריך למורה, "ניסויים במיקרו מחשבים ומיקרו מעבדים". ספר ניסויים ומדריך למורה, "אלקטרוניקה מקבילית וספרתית", מדריך לתלמיד ומדריך למורה להכנת פרויקט גמר במגמות חשמל ואלקטרוניקה.

נתוני הרשמה

מסלול לימוד	מספר הסטודנטים		
	תש"ט	תש"ע	תשע"א
מסלולי הנדסאי/טכנאי (כולל מסלול משולב)	1,456	1,567	1,481
מסלול הכשרה מקצועית והשתלמויות	326	153	90
סה"כ	1,782	1,720	1,571

בוגרים ומקבלי תעודות הסמכה

	תש"ט	תש"ע	תשע"א
הנדסאי/טכנאי	57	62	65
משלמים ובוגרי הנדסאים במוסדות אחרים	18	19	20
מורים לטכנולוגיה ובוגרי הכשרה מקצועית	326	153	90

היחידה לקידום מקצועי של עובדי הוראה

היחידה לקידום מקצועי של עובדי הוראה באוניברסיטה הפתוחה בראשותה של נעה באומן קיימה בשנת הלימודים תשע"א מגוון קורסים והשתלמויות, ובכללם:

- קורסים למורים חונכים וסדנאות סטאז' לבוגרי האוניברסיטה הנקלטים בהוראה, כחלק ממיזם ההתמחות בהוראה.
- פיתוח מקצועי למפקחי בתי ספר של משרד התמ"ת – "המפקח כמנהיג".
- תכנית המיועדת לשיפור תהליכי למידה בבתי הספר בשיתוף רשת עמל: "כלים אימוניים להצלחה בלמידה".
- השתלמויות דיסציפלינריות בפריסה ארצית וימי עיון למורים בתחומי דעת שונים.
- פיתוח מקצועי של תכניות הדרכה וביצוע ימי עיון בתחום "לקויות למידה ודרכי אבחון" המיועדים לסגלי הדרכה, למאבחי תפקודי למידה (מות"ל) ולסגלי הוראה מהמגזרים השונים.

■ קורסים ייחודיים למורים בשנת שבתון: הכשרת מאמנים, תקשורת בין־אישית, העצמה אישית, תזונה ובריאות, כתיבת סיפורי חיים.

פרויקטים חדשים

השתלבות האוניברסיטה הפתוחה בתכנית התקשוב הלאומית. היחידה לקידום מקצועי של עובדי הוראה נבחרה להוביל את תהליכי ההכשרה של בעלי התפקידים במערכת החינוך להטמעת תכנית התקשוב הלאומית. תכנית זו נועדה להתאים את מערכת החינוך למאה ה־21 ולהוביל לקיומה של פדגוגיה חדשנית בבתי הספר תוך הטמעה של טכנולוגיית מידע ותקשורת. בשלב הראשון הוכשרו מנהלי בתי הספר ממחוז הצפון מכל המגזרים (ערבי, דרוזי, יהודי).

הכשרת מנהלי בתי ספר – תכנית דו־שנתית חדשה באוניברסיטה הפתוחה. בעקבות זכייה במכרז של משרד החינוך והמכון לפיתוח מנהלי בתי ספר "אבני ראשה", פיתחה היחידה תכנית דו־שנתית להכשרת פרחי ניהול. התכנית ייחודית בכך שהיא מתקיימת בסביבה עדכנית ומגוונת המשלבת טכנולוגיות מידע ותקשוב.

מערך לימודי החוץ (מעל"ה)

מערך לימודי החוץ מאגד בתוכו את בתי הספר **אסכולות, חשיפה, תפנית, תפניטק, דיפלומה, דיאלוג ומירב**. בתשע"א הורחב תמהיל הקורסים המוכרים לצורך נקודות זכות לתואר אקדמי של האו"פ. בכל הקורסים של המערך למדו מעל 20,000 תלמידים שנרשמו באופן פרטי. גם השנה נמשכה הפעילות הענפה בפריפריה והועמקו הקשר ושיתוף הפעולה עם המגזר החרדי. השנה סיימו להטמיע מערכת Call Center לבתי הספר של מערך לימודי ההמשך ופתחנו מרכזים חדשים בראשון לציון, בחולון ובעומר.

אסכולות

באסכולות, בית הספר ללימודים רבת־חומיים ולתרבות הדעת, הוצעו קורסים חדשים בתחומים שונים. מספר ההרשמות גדל ב־5% ועמד על 17,870. הקורס "ממשל ואסטרטגיה" בניהולו של איתן בן־אליהו משך 400 נרשמים, ושיאו היה בתרגיל סימולציה מרתק. נושאי המזרח התיכון נלמדו השנה ביתר הרחבה לאור התמורות והשינויים באזור, בקורסים של ד"ר גיא בכור ופרופ' עוזי רבי. היצע המקומות בקורס "טרום בכורה בקולנוע" התרחב גם השנה. השנה הוצאו 30 סדרות טיולים בארץ, ובכל אחת 6 טיולים. סה"כ טיילו במסגרת זו השנה בשבילי הארץ כ־1,500 מטיילים.

בשלוחת ירושלים עלה מאוד מספר ההרשמות והועמק שיתוף הפעולה בין אסכולות לתאטרון ירושלים.

בית אילה: שלוחת בית אילה שוכנת בבית הנדבנית אילה זקס־אברמוב ז"ל. המבנה נותר בצורתו המקורית, כבית מגורים, וכיתות הלימוד ממוקמות בחדרי האירוח והמגורים של המשפחה, כך שנוצרת במקום אווירה אינטימית ונינוחה. השנה הוצעו בבית אילה כ־40 קורסים. אסכולות ממשיכה לקיים בבית פעולות תרבות והשכלה בתחומים השונים.

חשיפה

חשיפה, בית הספר לאומנויות התקשורת, הטלוויזיה והמולטימדיה, מקיים מסלולי לימוד שחלקם מוכרים לנקודות זכות לתואר ראשון באקדמיה והוא שותף למרכז ללימודי תקשורת. גם השנה נפתחו שני מסלולי לימוד – התמחות מקצועית בעיתונות וברדיו; פרסום וניהול מותגים – והם מותאמים גם לסטודנטים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה לקראת תואר ראשון בתקשורת. בהשתלמות ייחודית שקיים בית הספר עבור עמותת מרום (עמותת לחינוך וקידום ליקויי למידה) למדו התלמידים עריכה דיגיטלית.

השנה נערכו שתי תערוכות:

- בעמוד הפייסבוק של בית הספר חשיפה נערכה תחרות **צילום חברתי**. התחרות הווירטואלית חשפה עשרות צלמים – מאות תמונות הועלו לעמוד, ומתוכן נבחרה תמונה מנצחת אחת.
- באירוע המסורתי לסיום שנת הלימודים, **הפנינג דיגיטלי 2011**, הציגו עשרות בוגרים מעבודותיהם בתחומי עיצוב, אנימציה, סרטים דוקומנטריים ועלילתיים ועוד.

תפנית

תפנית, בית הספר למנהלים ופיננסיים, המשיך השנה להרחיב את פעילותו ואת נגישותו. פותחו תחומי תוכן חדשים, ועודכנו קורסים בהתאם למגמות השוק ולהתפתחות מקצועות הניהול. בית הספר קיים גם השנה מיזמים רחבי היקף שחשפו את המשתתפים לאפשרויות הלימוד המגוונות באוניברסיטה הפתוחה, ובכללם:

סדנאות לחיילים משוחררים: בית הספר זכה במכרז סדנאות לחיילים ערב שחרורם מהצבא, להקניית מיומנויות הנחוצות לעולם העבודה ולתחום ההשכלה. בסדנאות אלה נחשפים החיילים גם למגוון האפשרויות שמציעה האוניברסיטה הפתוחה.

סדנאות לעולים ולחיילים בודדים: סדנאות הכנה לאזרחות מוצעות לעולים חדשים ולחיילים בודדים לקראת שחרורם מהצבא, כדי להקל עליהם את ההשתלבות בחיים האזרחיים. הסדנאות מקנות ידע חיוני על העולם האקדמי ועל שוק העבודה, ומטפחות מוטיבציה לפנייה למסלול האקדמי ככלי חיוני להשתלבות עתידית בשוק העבודה. כמדי שנה, גם בתשע"א הוכשרו יותר מ-1,500 חיילים בסדנאות אלו, שהן פרי שיתוף פעולה עם הסוכנות היהודית, עם צה"ל, עם קרן גרוס ועם קרן אסתר המלכה.

קורס דירקטורים מטעם הסוכנות היהודית: בקורס, שנועד להקנות ידע תאורטי ויישומי לדירקטורים, השתתפו כ-45 עובדים הממלאים תפקידי דירקטורים (או עתידים למלא אותם) בחברות שונות של הסוכנות היהודית.

תפניטק

תפניטק, בית הספר למחשבים, מאופיין בגישה יישומית שמטרתה לאפשר לבוגריה כלים שימושיים ומיומנויות. מערך ההדרכות בבית הספר מאפשר גם לחסרי רקע בתחום המחשבים להיכנס בשערי הטכנולוגיה ומספק אפיקי התעדכנות נוחים למבקשים להכיר את החידושים. במימון משרד התמ"ת, התקיימו גם השנה ברחבי הארץ קורסי הסבה לאקדמאים מפוטרי הייטק, והם הותאמו לביקוש לעובדים בשוק העבודה בתחומי התוכנה והתקשורת. נמשך המיזם הייחודי של הכשרת חרדים יוצאי כולל לתחום תכנות המחשבים, כדי לשלבם בתעשייה.

דיפלומה

דיפלומה, בית הספר ללימודי תעודה והסמכה, מציע מסלולים להכשרה מקצועית ולהכנה למבחני הסמכה במגוון תחומים ובהם תיירות, פיננסים, עיצוב ונדל"ן. במגזר החרדי המשיך בית הספר גם השנה את פעילותו הענפה במכללת "בית רבקה" בכפר חב"ד וכן בבני ברק, דרך מחלקת הרווחה של העירייה.

דיאלוג

דיאלוג, בית הספר לשפות, הציע מגוון קורסים לקהל הרחב ולארגונים עסקיים. השנה חל גידול בהיקפי שעות ההוראה בקורסים באנגלית. בין היתר לומדים בקורסי השפות חיילים מצטיינים משוחררים, שלימודיהם ממומנים בשוברים שצה"ל מעניק להם, ומתקיימת פעילות לימוד השפה האנגלית במגזר החרדי.

מירב

מירב, ביה"ס לרפואה משלימה בשיתוף "מכבי טבעי", המשיך להרחיב את פעילותו בקרב הציבור החרדי וכן הציע מסלולי לימוד ובהם קורסים המקנים נקודות זכות אקדמיות. השנה נפתח מרכז לימוד במודיעין. תלמידי שנה ב בכל מגמות הכשרת המטפלים טיפלו השנה בהתנדבות בילדים ממגוון עמותות של בתי ספר ומוסדות, כגון עלם (נוער בסיכון), בית החולים אברבנאל (בית חולים לפגועי נפש) וכפר עופרים (מוסד לאוטוטיסטים).

בית דניאל

כמיטב המסורת של בית דניאל התקיימו במקום גם בשנת תשע"א מגוון פעילויות בעלות אופי מיוחד של גופים מסוגים שונים, ובהן סדנאות, כנסים, קורסים, מפגשים וימי עיון. עם החברות והארגונים שפעלו השנה בבית דניאל נמנים בין היתר חברות הייטק, חברות תעשייתיות, מסחריות ופיננסיות, גופים של השלטון המקומי ומוסדות אקדמיים. כמו כן התקיימו בבית דניאל פעילויות של גופים מוסקליים שונים, לצד סופי שבוע מוסקליים המוצעים לציבור הרחב.

האו"פ קיימה בבית דניאל לאורך השנה מפגשים של הסגל הבכיר שלה, ימי עיון של מחלקות אקדמיות ואדמיניסטרטיביות וסדנאות.

השנה בוצעו עבודות בינוי במבנה בית דניאל: הועתק ושודרג המטבח החלבי והורחב חדר האוכל באופן המאפשר להשתמש באגף החדש גם כחללים קטנים לפעילות.

בית לנגה

העבודות בבית לנגה – בית המרכבות – נמשכו גם במהלך תשע"א והוא צפוי להיפתח לפעילות בקרוב. האו"פ פועלת עם המועצה לשימור אתרים להמשיך את עבודות ההצלה, השחזור והשימור של בית המשפחה והגן ההיסטורי.